

© 2010, 2015 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin retele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvîrșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încalcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: Felix Aftene, *Himere* (2006)

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

NIMIGEAN, O.

Rădăcina de bucsău / O. Nimigean. – Ed. a 2-a, rev. – Iași:
Polirom, 2015

ISBN print: 978-973-46-5828-2
ISBN eBook: 978-973-46-2098-2
ISBN PDF: 978-973-46-3041-7

821.135.1-31

Printed in ROMANIA

O. NIMIGEAN

Rădăcina
de bucsau

roman

Ediția a II-a, revăzută

POLIROM
2015

No, sezi! Să pornesc televizorul! Tine minte mișcarea! Vezi telecomenzile estea două?! Îți explic io ni amu', nu mai tîrziu, ca să nu îți se umfle țîța! Prin asta argintie mi-o făcut Eusebiu o legătură între televizoare. Cu asta neagră pornești televizorul. Prinzi numa' localele. Dacă vrei de pe Digi, pornești televizorul de la mine din dormitor și se transmite prin telecomanda argintie, care, de fapt, nu-i o telecomandă. Cînd închizi, închizi de pe asta neagră.

- Cum, și televizoarele merg amîndouă?
- De bună samă!
- N-am înțeles nimic!

— Nu-i bai, tu să ții minte atîta și să pui telecomenzile la locul lor pe laită, de unde le-ai luat! No, da' sezi! No, da' poftește! Luați loc, vă rog, nu vă sfîți! Bistoș ii gata zama! Da' mai intii să bem, fișior, un deti de jinars de poame, nu te prosti! Ni-l-ai se mărjele făse!

Râsfoim albumele din liceu. Cele cu poze de la înîlnirea de zece și douăzeci de ani, la care n-am participat. Pe fete nu le mai recunosc. Au devenit niște tanti. Buga, din suplu și sportiv, a ajuns un grăsan chelios. Buz n-a chelit, dar s-a buhăit. Cică face politică la liberali. Cornelia, Ana, Erji, Marcel, Petre, Draga, Illeana, Feri (zis „Bosmegu”). Numele se succed ca într-un pomelnic. Lili, Augustin, Mircea, Dan, Ilie, Saveta, Teodora, Maria. Artemiu ține la zi situația fiecăruia, unde lucrează, cu cine s-a căsătorit, cîți copii are, de ce boli suferă. Ochii îmi alunecă peste imagini aproape indiferenți. Îmi amintesc mîna mamei încleștată pe scaunul din față, atingîndu-mi mîna, salvarea luînd curbele strîns, corpul mamei lipindu-se de mine, sentimentul de solidaritate și fatum împărtășit de amîndoi fără cuvinte.

— Nu mă prostesc ei pe mine! Eștia te manipulează și-n somn! (M-aș intinde în pat, mă răzbește oboseala, îl văd pe Popul Mare ca prin ceață. Mă ustură gîțul și ochii de la fumul de tutun ce împinzește bucătăria. Fum de „Carpați fără”... credeam că nu se mai fabrică... Artemiu a rămas credincios țigărilor din

liceu. Acum nu m-ar deranja deloc să mă manipuleze „eștia” și pe mine, în somn...) Cum era reclama aia la SAFI, „Dormi liniștit, noi veghem pentru tine”?! Ha-ha-ha! (Nu vreau decât să mă întind și să dorm liniștit!...) Am scăpat de limba de lemn de pe vremea lui Scornicescu, pe care oricum n-o lua nimeni în serios. (Pe dreapta, cu geamul deschis, respirînd aer curat. Oare mama poate dormi în salon? E prea cald? Sau prea frig? Mai tușește? E liniștită? Au apucat-o fricile?) Nici activiștii, acolo era un ritual de obediencă, dădeai din gură ca să promovezi ori ca să nu bați la ochi, nu credea nimeni. S-amu' cată să-mi spele creierul cu democrația, „monstrul vorbăreț”, cum îi zice Eminescu, despre care nu știu ce papagal afirmă că din punct de vedere politic e nul! (De la fumul ăsta s-a supărat junghiul. Mă apasă între plâmini.) Bine că-i el deștept, să vedem ce mare brînză a face! Îți spun tot eu: are să bată din clanță pînă se capătă cu o bucată de ciolan. (Popul nu prîncepe că dorm pe mine?! Ai dreptate, bătrîne, dar m-a ajuns!...) Abureală, băiatule! Nu crede nimeni, te-neacă-n vorbe, în imagini, în false evenimente, trag perdele media în fața realității, îți spală creierul! Îți mai aduci aminte serialul *Caracatița*, cu comisarul Cattani?

— Da, *Caracatița*, cu comisarul Cattani...

— Apărea acolo un mafiot bătrîn, l-au și lichidat încă din primul episod, unul Acciduzzu, îl mai semnează eștia prin *Cațavencu*. Am reținut de la el principiul de bază: întreabă-te mai întîi de toate de unde vin banii! Acolo-i adevărul! Restul e praf în ochi! Tot ce urmează e simulacru! Nu mă duc ei pe mine cu gargare, cu „libertatea de exprimare”, „de asociere”, „de futur în cur”! Rahatus cu macus redivivus. Mie să-mi spună de unde vin banii! Eștia-ți iau maul dacă nu știi să te uiți în spatele lucrurilor! Te zăpăcesc, te prostesc. Da' nu pe mine! Cu mine nu le ține!

(Popule, nu-ți mai turna încă un pahar!)

— M-ai lăsat să mînc și să beu singur! No, nu-i fain, fișior! Nu mă aşteptam de la tine! No, nu t-o venit o țir de jăg de jinars? Îți pun un deț?

— Nu te mai prosti, Popule! Ti-am explicat!
 — Nu mi-ai explicat nimic! Livioaș, m-ai dezamăjit!
 Te-o stricat ăia pe-acolo! Prosit!
 — București, hai să trăiești!

Popul dă pe gît jumătate de pahar și clatină administrativ din cap.

— Poamă curată, mă băiatule! Nici nu știi ce pierzi! Sau știi? Despre miticii de București îți spun io altădată! Dă-i în picăzda mine-sa! Auzi, îmi cer ei mie – ei..., adică *mie!* – „să demitizăm“! De acord, pulanilor, demitizăm tot ce vrea mușchii voștri, demitizăm la sînge, moșiule, da' n-ar fi mai sănătos ca mai întii și la-nceput să demiticizăm?! Întii demiticizăm și p-ormă demitizăm, Gogule! Demitizăm la greu, futu-tă-n nară dă dăștept! Livioaș, zi și tu ceva!

— De-ti-mi... De-mi-zí-ci... De-mi-ticizăm, Popule!
 — Libertate de pălăvrăgeală!... Asta-i de la poliție.

O diversiune de-a lor! (Acum o ia de la capăt... Pic.) Cum te-apropii de ce nu le convine, cum ți-au închis gura! Politica pumnului în gură. Au adaptat la democrație învățătura tătucului Stalin! Într-un fel sau în altul. Ești cooperant, nu faci probleme, cum zic securiștii, primești și tu un zgirci. Faci pe nebunul, te-au împins pe linie moartă, n-ai decât să strigi pînă-ți vine acru-n pulă. Unde-i Valerian Stan, paregzamplu, care s-a apucat pe bune de controale la guvern? Ori tipii de la CNSAS, Catalan și Stănescu, parcă? Unde-i Dan Petrescu? De Goma nici nu mai pomeneșc, e bătaie de joc națională! De Goma se tem ca de Sfîntu' Ilie, să nu-i trăsnească! Cît nu-i atingi la situație, ii doare-n cur de principii! Îi doare-n cur, dar le țin toată ziua-n gură! Că oricum nu-i ia nimeni la bani mărunti, în sensul propriu. (Miine la prima oră o să fiu la spital. Adevărul este că m-a înduiosat cu frica ei de punctie. În mintea ei, acul de sirină seamănă cu o sulită pe care cineva nemilos i-o înginge între coaste. Așteaptă punctia ca pe o execuție...) Băi, mi se face silă! Să nu-mi vorbești mie de intelectualitate (Nici nu mă gîndesc!), de scriitorime, de societatea civilă, de GDS, de Pârvulescu, de Alistar, de Ioniță sau mai știi eu de care! Activism alimentar! Jertfă patriotică! (Sorry, Popule, nu mă interesează)

acum Pârvulescu și Alistar... Reluăm altădată... Junghiul...) Mai ieșe cîte ceva la iveală abia cînd își scot tartorii ai mari ochii între ei, înainte de alegeri. Și se-ngrăapă după... Cum a rămas cu frauda electorală din 2004 denunțată de Băsescu înainte de a cîștiiga președinția, cînd era pe muchie? Cum rămîne cu „Ne-nțilnim la țepe!“? Poate la țepele lor de țepari! Livioaș, dragule, dacă vrei să-nțeleagi ceva din Românăria – ajungem, pe treabă bună, și la alții! –, uită-te după centrele de interes și vezi cum se leagă ele cu centrele de putere propriu-zisă! Cată banii! Să sparie gîndul, peste tot dai de metastazele Securității și Partidului! Cancer, băiatule! Ne-au dovedit! Ne-au băgat pula-ntrre buci, ne-au pus pizda pe nas, ne dău muie fără pauză de la revoluție!... Niciodată nu era greu! Atunci, cu Punctul opt de la Timișoara, s-a pierdut partida... Am fost în stradă, am cîntat. Mai ții minte?

Artemiu răcnește fără voce, cu un patetism dezamorsat de autoironie și chercheleală:

— Noi susținem punctul opt de la Timișoara!

Luat de avînt, continuă:

— „Mai bine haimana, decît activist./ Mai bine mort, decît comunist!“ Ha-ha-ha! „Mai bine communist decît mort!“, cre' c-așa o gîndit ăia ai lui Iliescu! Ca rumânu': „Mai bine să plîngă mă-ta decît mama!“. Proști am fost, mă Liviu! Secuii de la Odorhei au înțeles din prima cum stă treaba, întii au descăpăținat, la cald, tot ce-au prins, milițieni, securiști, români, unguri, și pe urmă, teșec, chirecsepen mindenrend-benostopițulaiot, stem de vorbe, ziceți la voi! Atunci, la revoluție, pînă nu se dezmeticeau, trebuia să-i belim, Cristoliu mamii lor, cu Iliescu-n frunte! Ne-au îmbrobodit cu „Fără violență!“, pînă și-au văzut sacii-n căruță! Da' ei l-au lichidat pe Ceașcă fără să clipească! Așa se face, frate, la revoluție! Cu violență, futu-i mama mă-sii, ca la deratizare! Dacă nu-i stîrpești sămînța, șobolanul te mușcă de coacie! Și pe urmă îți cere să-i numeri ouăle. Da' cu cine să faci revoluție în Românăria? Aici și dacă-ncepeam cu Robespierre, incoruptibilul, cu George Washington, cu Bolivar ori Marti, zi pe cine vrei, Troțki, Lenin,

revoluționari adevărați, nu lăbari... cu Garibaldi, poftim!... în două săptămâni își trăgeau buticuri, peste o lună mînăreau privatizarea, peste un an păpușă comisioane grele, azi aveau cefele cît burtoiu' meu!... Băi, dacă nu mureau copiii āia, nici nu mi-ar părea rău, cica-m-aș, ăștia săntem, asta merităm, bonjur și hai siktir, popor, na, suge de-aicea! Da' au murit, săracii, de pomană!... Ne-am bătut joc de ei!... Am rămas tot cu cururile estea cu ochi!... Am să-ți spun o chestie, știi cind am înțeles io că nu mai există nici o speranță? Nu la alegeri, nu la mineriade, n-are să-ți vin-a crede... Cind a acceptat Dan Grigore pianul de la George Păunescu. Atunci mi-a fost clar că s-a terminat...

Artemiu s-a posomorit, se uită-n pahar. Mă pregătesc să ne urăm „Noapte bună!” și să mă-ntind, în sfîrșit.

— Și-acum, fratele meu, să ne ocupăm o țîrucă și de situația internațională!

(Nu, Popule! Astăzi nu, dacă mă iubești!)

Artemiu se înviorează și se repede:

— Nu dezvolt (Ce bine!), îmi permit, distins domnuc, să adresez una serie de întrebări. Ca să nu ne creadă ei proști cu spume! Unu: care sunt cîmpurile mondiale după căderea URSS și a Cortinei de Fier? Unu și jumătate: sănt capabile SUA să administreze discret un cîmp socio-politico-economic mon-di-a-lizat? Doi: constituie încercarea de Uniune Europeană o contrapondere și un răspuns, atîț intențional, dară de bună samă și practic, la creșterea influenței americane?

(Care americane, Populane!?) Îl privesc pe Artemiu printre pleoapele grele. Dacă mă mișc, junghiul se înșurubează între plămini. Artemiu s-a ridicat în picioare și, pe măsură ce numără, se inclină într-o parte și-n cealaltă, smucind paharul plin pe jumătate ca și cum ar încrina.

— Doi și-un sfert, ca să zic așa: bunăvoița cooperării conține datele reușitei rețiproc au rețiporc avantajoase, fiind mai degrabă subîntinsă de o luptă crîncenă – pe care noi încă n-o vedem – pentru aca-pararea unor piețe de către ai mai primi între egali?

Cuprins

1.	Joker	7
2.	Gisant	28
3.	Hifrofo	77
4.	Altchineceva	124
5.	CSICSI&SABIN SRL.....	164
6.	Dă pă „Realitatea”!.....	180
7.	<i>Le vierge, le vivace et le bel aujourd’hui</i>	212
8.	Wa Za Banga.....	250
9.	Despre centru	271
10.	Capitala pisicilor malgașe	308
11.	Dr. Luigi Luigi.....	334
12.	Mulțumesc! De-aici ne descurcăm singuri....	355
13.	Nucul ăsta n-are ce căuta în grădină, dacă-l las să crească, umbrește totul	388
14.	Irigator	414
	(„MOLESKINE”) Zile	437